

AN-HÀ-BÀO

MÙI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUỐC-NGỮ DU COURRIER DE L'OUEST

➡ Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles ➡

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG — Boulevard Delanoue — Cantho

NGHÈ BÁO SÁN Ở XÚ TA

(Tiếp theo)

Tuần trước tôi đã có về những điều tân-nhân của các ôn-bà (matrones) quẽ-dốt ở chốn thôn-hương hay có lồng thừa như chi nguy, lời nhau chi tai-chồng kẽ đến đạo nghệ của mình là nghe g úp người trong con lâm sầm. Lại thêm cái thói tục của dân ta, nhứt là dân-bà hay kinh trong bà-mu-lâm, sinh con được mạnh giỏi an lành thì cái công ơn của bà-mu thường ghi xuong chém đe, mồng năm lè tết thì không khinào quào, chẳng bảnh-trái thì trà-quả đem đến công hiến cho bà-mu, xem đây thi rõ thấy nghè làm mu chẳng những được lòng kinh-mến của phe phu-nữ nước ta mà thôi; lại còn được thế đe mà đố lời. Nên chỉ số ôn-bà ở xứ ta, nếu dêm ra thi quá ngàn quá muôn, vì tự thuở giờ nêu ai muỗi làm nghè này, phản nhiêu mắt thường thấy mấy bà già són-són (50 tuổi trá lên) ở trong lồng, tuổi này đã hết làm công việc nặng-nề nữa được, thi xem chứng hoc lóm cách làm mu, rồi tự xưng là bà-mu đe để cho người ta, may được ruồi không, thế nào cũng mặc. Rời cùi: trong một hai tháng thi có xảy ra một vụ đem đến Tòa về công việc làm của mấy bà-mu ở chốn thôn quê. Nhưng nà công lấy làm là thay cho người mình, cái hai vẫn cũng từng nghe tiếng thấy, cù sao không chịu lánh, đe đến lùi: tại nguy rủi than trời trách đất.

Vì thấy nghè làm mu ở xứ ta, xem ra đường như tự-do trái phép, nên chỉ quan Tổng-Thống Toàn-quyền Đông-Pháp có ban hành lời ghi ngày 14 Mars 1919, chấn-chỉnh các thê-lệ của các bà-mu không có bằng-cấp mà di sanh giúp cho người ta trong xứ Nam-kỳ như sau này:

1 — Tại Nam-kỳ những ôn-bà-bản-quốc và ôn-bà-phương-dong nào không có bằng-cấp nghè làm mu theo điều 36 trong lời nghị ngày 25 Août 1903, mà muốn làm nghè làm mu thi phải do các điều lệ chỉ nêu sau đây.

2 — Dùn bà-bản-quốc hay là dùn bà-phương-dong không có bằng-cấp, nếu muốn chuyên nghè làm mu mà đã giúp, trước hết phải làm đơn bằng giấy-tỉnh-chí vào xin nơi quan Đức-Lý thành-phố hay là nơi quan Châ-thanh, tỉnh nào mình muôn ở mà làm nghè đó.

Trong đơn phải chỉ rõ tên, họ, ngày sinh, thân-lộc và chỗ ở của mình, nhưng lúc trước mình đã có chuyên nghè làm mu được mấy năm cũng nên nói rõ, phải có thê-trường lồng và tại chín minh chứng nhận cho mình mới đúng. Dùn này phải

ghiêm theo một cái từ chứng-tanh-hanh tốt của mình mà quan châ-thanh chép minh ở phát cho mình và một cái từ sau lục án tòa it nữa là 6 tháng trước trả-lại đây. — Bị án kẽ sai cầm cõi hay là hơ danh xấu tiếng. — Bị án trộm cắp, gian-giả, lường-giả của người tin cậy mình.

— Bị án về tội trọng định theo điều 91-147-153-154-291-292-293-294 trong luật hình phạt người bão-quốc và người phương-dong toàn y châ-vu ngày 31 Decembre 1912. Trong đơn minh xin làm mu di đe giúp tại thành-phố nào, lồng nào, lồng nào thi cứ chép đó mà làm mu mà thôi. Lúc nào muốn đổi chép ở thi người mu phải xin phép lại mới

dạng.

3 — Một người dùn bà-bản-quốc hay là dùn bà-phương-dong thuê giờ chép chuyên nghè làm mu, có đủ các giấy tờ kẽ theo điều thứ nhì vào đơn xin, thi những có tích dưới đây mới cho phép.

1 — Dùn bà đó ít nữa phải được 25 tuổi.

2 — Phải có giúp việc ít nữa là một năm với người mu nào có quan cho phép hay là có bằng-cấp làm mu.

4 — Tại dinh quan Đức-Lý thành-phố Saigon, Cholón và các Tòa-bổ mỗi lòi có lập một cuồn bộ để biên tên các người dùn bà-bản-quốc và dùn bà-phương-dong đăng phép chuyên nghè làm mu di đe giúp cho người ta.

5 — Quan Đức-Lý thành-phố hay là quan Châ-thanh, sẽ phát cho mấy người dùn bà-dong phép làm mu một cái tờ trong tờ ấy biên-ranh-ré thành-thị, lồng, lồng nào mà mấy người đó được phép di sinh giúp, cùng chí cách khai sinh và sổ của cuồn bộ nào mà mấy người mu đó có biên tên vào.

6 — Chỗ nào có có mu có bằng-cấp ở rồi thi các người mu đe giúp không đăng phép đến đó mà làm nghè sao, trừ ra nơi thành-phố Saigon và Cholón sẽ cho phép sẽ định theo cách thức trong lời-nghị đây, nếu chỗ nào có nhiều người sinh đe. Phép đó sẽ cho đến ngày nào có đủ số có mu có bằng-cấp hành-sử trong 2 thành-phố này mà thôi.

7 — Những người mu không có bằng-cấp mà đăng phép chuyên nghè làm mu theo thê-lệ định trong lời-nghị này, phải tông quyền quan Lương-Y thành-phố hay là trong lĩnh kiêm-soát coi mấy người mu này có làm điều chí mà phải sinh-bịnh-hoan cho người mẹ và đứa nhỏ mới đe không. Mấy người mu này

VĂN UYÊN

Liên điều

KHÔNG ANH VỚI LÀ M. NGUYỄN-VĂN-QUÍ CỰU
BỘN-HỒNG ĐỊA-ĐẶT BÌNH-AN

Còn tao khéo bày trò, diễn lối tang-thương chi làm đở?

Anh hãi sao với bước, chia đường u-hiển kẽ từ đây!!

Lương-văn-Thống huy luy.

Nhà quê ra chợ thơ

Vườn ruộng tíc-qua quen mặt bấy lâu,
Bon-bon ra chợ thử lần đầu.

È chun dài sỏi dán-dứ bước,

Mỗi mít tường cao chắt-neck lâu.

Rộ-rợt nưa-xe nấm bảy ốp
Xôn-xao điều-dó bảy nhiêu màu??

Bà hay vui thú nơi thành-thị.

Thích chí là hòn lừa phải cầu!

Lương-văn-Thống

ÔI! TÀN THẾ-GIỚI!!!

Người ta gọi Mỹ-quốc là thế-giới mà biển-lại không thế giông biển-lại, thời việc gì cũng vậy, ta không nên nhứt thiết thù-cực mà chậm trễ bước đường. Kiù-dù các nước dà nhứt hai chữ duy-tân mà già-y-dung hiết bao công kia việc nò, dà nhứt hai chữ duy-tân mà dàm được cái địa-vị rực-rỡ quang-minh, nhưng trước kia có nói: người ta thời xưa: ngon không quên sicc, mà miêu thời xưa tám nước ngoài dà với quên nước mìn, ấy vi thế cho nên người ta thời xưa là thối, người hay mà ta dà, tựa như có một cái ác-lực vòi-tinh kẽ nò ép buộc ta vậy.

Ày cũng bởi cái ác-trào duy-tân quâ giời-hàng mà hiện nay hai phái tào-cu thường khich-bát lòn nhau, xeoi nhau như Việt với Tào, tám-lý bắt đồng, bèn tân-chế bèn-cu là hù-té, không biết tựa thời; bèn-cu lại khinh bèn-tân là càng-dở, deo mặt nã vǎo-mình mà quên cả ròi-giông nước nhà, chính mint là người Annam mà không còn biết phong-tuc Annam lịch-sử Annam là gì nò!

Vì có cái ác-câm ấy, nên chí các ông cu dà có tuồi, hiện nay như sinh lóng yêm-thé, không con muôn chen vai vào đâu mà gánh-vát việc xâ-bội nà, dàn lóng bò con ngày tráng thoả-thoát như thời mà chye dem nám xưng thừa gởi với cù cây cho rảnh. Chí như phái tào-tiến chính là các bạn thiền-niên ta ngày nay, mâu-nóng cõi đang vận-dong khắp trong thân, việc đời cõi đang bang-hái theo cái tuồi, thời tuy nhiên sự kinh-nghiêm vẫn kẽm-sút mà due-vong-lai dày-trảng, não biết đâu các cu cõi muôn duy-tri những nén-niếp tát-dep cho la, mà chí trường là các cu quả thu-cu của không tra iỗi duy-lân nón thành ra ganh-ghét li-biếm rồi kim diều ngoa-ché.

Ôi! ở vò buồi giao-thời canh-tranh mà phái cu với phái tân đối-dài nhau một cách rát là lanh-dạm bờ-thờ, thời trach nòi cuộc đời không dèo với ngứa-nghiêu!

Vậy dám mong các cu vò đời mà đừng chán-dời, yêu-dời mà đừng ché bón thiêu-niên, nay không thể nhứt-thiết đều giông xưa được, thời hai thời-ky phái cõi dung-biép diêu-hòn, đe vong hời cõi Lạc chối Hồng ngày một sinh hoa kết quả, Chinh-hor các bạn thiền-niên, cũng dám mong chủ mực quang-lâm, mà xem người ròi ngâm-lai ta, vì triết-dò ta còn bón-lap phân-vân, chẳng nên xu-hưởng theo vật-chất vân-minh mà đe cho các nhà binh-thể-trú thời phái nganh-mết rieng taan: « Ôi! tàn-thế-giới!!! »

T Q.T.

Về việc tuyển-cử Các nghị-viên Quản-hạt ở Nam-kỳ

Trong tờ báo của nhà nước "Journal de la République Française" có đăng chí-vụngay 10 Juillet 1922 như sau đây:

Khảo Hội-dồng Quản-hạt ở Nam-kỳ đã mắng hôm ngày:

4 Juillet 1922 thuộc về các Nghị-viên

Nam

11 Juillet 1922 thuộc về các Nghị-viên Langsa.

Vay khóa Hội-dồng Quản-hạt đã đăng con hành sự đến ngày 31 Decembre 1922.

Thể thi cuộc tuyển-cử các nghị-viên

Quản-hạt Nam-kỳ sẽ định-dài tới Janvier

1923 mới mà cuộc bỏ thăm chọn cử.

(Sau sẽ tiếp)

Thê-Trung

An Phong

Bijouterie soierte de Chine
et du Tonkin
CAO-LANH

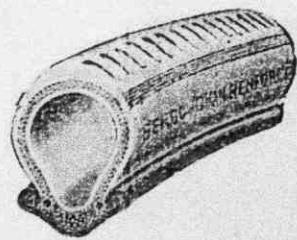
Kinh trình cùng lục châu Quý khách đang tới: nem tôm mua bao nhiêu năm hanh sống hàng lâu, nhưng là vẫn vay mua hành nhiều, cũng là hàng vua, nhung den dien lang thoi tot, không hò tro tot chae y, vi tot mua hanh da lau, nen ta het suc luu chon the nhieu, nhieu tot va hot chan tot, nongac noi khac do cam chau, hoa tu cac, cung xai luc soan bac thao, luu soan thuong hao den co du thuc, con hang bac nhu, hang khung tuoi kiem hang den da tot, va giao, tot hanh lai te. Gouda mac trang nhu the, luong luoc du thuc, tot lanh tai Ha-nou, nhung qui khach muon mua vat chuc dung xiu goi the deu, thi tot se giri do lai hien, nhung vi nao muon mua nhieu ma hanh, tot tinh giu rat nhe, hang tot giri contre remboursement.

Cao-lanh: Nguyen-xuan-Truot
Cau khai

**Tiệm Truong-van-Hanh
Sadec**

Có bán xe máy mới và dù để phu tung xe máy và xeba xe. Lanh tháp moron den khai da carbure theo muc quan hon, tan, te, ky yen, tan gio, hanh tho, khien den lang nhieu tay va khant bang tot thuong hang, ban mo va binh le vò xe máy hiện Michelin, liay hanh den da cung theo kieu kim thoi. Qui dong o xa mien mua do phu tung xe may, thi tot the cho moi. Tot seng long ky luong ma voi Centre Remoulance. Nghia là đồng bạc nhà thơ mà hành đỗ và tôi cho giá đỡ phu tung in sang bằng chữ quốc ngữ (Price constant).

Truong-van-Hanh.
Cau khai.

**Có bán
Vô xe thượng hạng
Mât Pneus Bergougnan**

Vô xe Bergougnan... 1A. \$0.00
Boott xe keo mui cao gia la. 2, 50
Vô xe may mui cao gia la. 2, 80
Boott xe may mui cao gia la. 1, 60

At mua nhanh xin do noi M. Tran-dac-Nghia. Quan-ly An-quan An-ha Cantho

Hội bạn thanh niên

Muon lanh dang san diec hay xem ruyen: LÒI BƯỚC PHONG LINH. Chuyen co ba JEANNETTE o Vinhlong. Gia moi cuon la..... 0.30 At mua nhieu thi co hué hong 20%. Co tre bau tai An-quan An-ha Cantho vi tiem Binh du Huon Cantho;

Quyền Tự tung thê lệ

Quyen tu tung the le là một quyền sá hối hùa ích cho những người có việc: kiện thưa đến tòa, công hết thay những người làm dân nhà nước. Sách dạy là thấy 134 trong, nói về sự kiện, bài nai và nhập vào sự kiện, và tra xét trong việc không rõ, và phải án tội sơ, pha an và đại pháp, bắt tịch đói, tay bắt chân, và bắt vào tù, và v.v. và còn nhiều không tên không tên.

Sach day của ông Nguyen-Vo-van-Tuan cho lời ngợi và lời chúc tốt, và quan an DUFILHO là có các kiểu đơn để do theo mà làm rất tiện.

Gia moi quyển..... 1.30
Phu them tien giri 0.24.

Xin de the obo M. Tran-dac-Nghia
tien-ti An-quan An-ha Cantho

Dip tot

Có bán 1 cái xe Bebe Peugeot, bon may, co den dien khai va Dynamon, con tot lam, Gia re mat.

Hoi M.LA-van-Sinh
Truong-toa (Cantho.)

**TRAI THIT MOG, CHAM VA CAN HIEN
Nguyen-long-Thao**

TAI CHU LAITHIEU (DUONG COLONIALE)

Sang tạo gần 10 nam roi, tung thao

Có đồng sáng và bàn dù các thứ bàn ăn: dài, ván, tròn vuông khéo la. Tô áo tròn hoặc có kiến soi mặt, 2 mặt, tè thử tròn cần, tè đê sách và đê rượu. Bàn viết, bàn rửa mặt cùng bàn salon tròn bộ. Ghế trường kỷ, ghế ngồi nhiều kiểu Vàng gỗ một tấm liền chưng ngựa thường, chưng tiện hoặc chưng voi dài biển hàng sơn mài và cần. Khay, hộp chưng đèn, dài kỳ.

Nhung mon ke tren day dung toan cay danh muc: Tre, kh, canh lai ma dong ché kieu kim thoi.

Kinh moi qui dong khai da muon mua hay la dat mon chi thi tot sang long lam heo vua y. Trai tot cung co lanh lam bao lam thanh vong canh son thap Nguyen-long-Thao
Cau khai khon khao

**Nha ngu va nha hang
ban com tay**

BiEU: TAN-PHAT-LQI
o duong R^e Mespiere gần cầu tàu lực
Tinh (SOC TRANG)

Kinh thich qui khach neu co vien di
sac-trang tot lai duong xin dung buoc
ghé lai nghia noi tiem cua toti: Co phong
ngu tinh vi khon khoat, lai co quat may
va den dien; tè mot loi la du do can
toi co ban các thứ rieng va com tay: vien
nau, lai cung ky luong vi cir do theo
cach Vé-Sinh.

Con nhur khach co manh can dung com
Annam xin cho toti hay truoc mot gio
thi toti cung sang long lam cho vua y.

Xin quoc-khach chien co den, toti hay
lam them cam.

Chu nhon: Tu Canh khinh moi.

**Khuong thời dit
Tran van Gong**

178 180 Rue Angluin 178-180.
Tiem doi co ban da nra trang (Bijou-
terie) da hanh, va co ban nhung da phu
tung xe hoi, xe may va xe keo xin ke
ra sau day.

Kien vang, neo, chuoi, hong, ca rai, do
tan du thuc. Daу ché sang sen (essence-
Shell) daу may (huile pour automobiles);
mờ daу may xe hoi va xe may (grasse
pour automobiles) daу thap xe hoi
(carbure) va mót xe hoi (Michelin et
GOODRICH) va Goodyear va mót xe
may (Michelin et Hutchinson) va
xe keo hien (Michelin) thi hai bo (2 loi
les thi bo) (2 tires).

Xe may hieu ghe roj PEUGEOT AL-
CYON va HERCULE, co ban do dia
moi (caillit) luoc ché dia dia thit va do
con dam (DAME) ghe tay ghey annam
dam them xam (savon) phan doi mat
muu ben tay lai (Commande en France)

Roue Champagne, tay ghe tay dia va
trong muu ben tay lai (Vin blanc et rouge).
Xe hoi biu (OVERLAND 4 places)
Motocot 8 H.P. 11-12 P., May Cot
18 m² lye va 5 m² lye (CAMION) 2 ton-
nes, xe Camion hai ton. May bom nuoc
(Pompe à eau) Cotot dong
sang roi.

Do bac ky, ghe xit du, ghe tu ne, do
mang non va do mang ao (Berceuse, por-
te manteau, porte Chapeau, Chaise the-
atre).

Xe huong bac ky (Savon noir) va nitre
tai, xuat nha (Pemolin) long den khai
(Ampoule à huong), long den khai (220 volts).

Nhung do phu tung xe hoi, hien (Ford
Model, e Overland).

Nhung do phu tung xe hoi, hien (Ford
Model, e Overland).

Nay kinh
Chu nhon: TRAN VAN GONG
Bijoutier PHNOM-PENH

Cao bach

Mua vò, nêu

tai khong dung

khong xung

dang voi dong

tiem thi trai lai

Bon hiu se tra

y tieu lai du

gia mot co

la co hop co

Comptegoutte

gia 4850

Mua nguyen la

ve hanh lai cung

tinh gia nhe

hon ubieu.

Cung co tru

han muc styl-

lographique

bleue black

thu tot.

ve

gia 0850

mot

ve